

Solidarnost

Ustanovni program

Splošna načela

Solidarnost je stranka, ki povezuje svoje člane in somišljenike okrog dveh temeljnih ciljev.

Prvi cilj je prizadevanje za demokracijo in zoperstavljanje avtoritarnemu načinu vladanja, ki se ciklično ponavlja v kratkem obdobju samostojne slovenske države in se kaže z zmanjševanjem državljanskih svoboščin, kršenjem človekovih pravic, odpravljanjem laične države, zgodovinskim revizionizmom, revanšizmom, izključevalnostjo, nepotizmom in korupcijo. Zato sledimo volji državljanek in državljanov ter zahtevi po več neposredne demokracije in večjem nadzoru politike, ki jo želimo vrniti ljudem.

Drugi cilj je graditev solidarnosti in socialne pravičnosti kot alternative neoliberalni ideologiji, ki ji ne gre le za svobodno delovanje trga in pošteno tekmovalnost, temveč ščiti obstoječa družbena razmerja in enosmerno kopičenje bogastva. To največkrat ni posledica sposobnosti in konkurenčnosti, temveč obstoječe in podedovane porazdelitve bogastva, moči ter privilegijev, in se kaže v poglobljanju prepada med bogato manjšino in revno večino, v uničevanju socialne države in v privatizaciji javne lastnine. Solidarnost razumemo kot do danes neuresničeno tretjo idejo francoske revolucije: bratstva, brez katere je tudi uresničitev prvih dveh – svobode in enakosti – zgolj formalna.

Solidarnost ima za nas naslednje pomene:

- je human odnos med posamezniki, ki se zavedajo, da je sreča posameznika omejena in pogojena s srečo vseh ljudi,
- je močna in trajna socialna vez v skupnosti, ki si prizadeva za delovanje in blaginjo vseh svojih članov in je odporna na polarizacijo in spopade,
- je politični cilj, ki presega klasične ideološke delitve, ker se obrača na vse člane družbe na podlagi spoznanja, da se mora današnje globalno tekmovanje zamenjati z globalno solidarnostjo, saj bomo samo na tak način lahko izkoreninili revščino, obvarovali okolje, omogočili, da vsak posameznik lahko postane koristen član družbe, in omogočili, da potrošniško zasvojenost in s kapitalizmom pogojeno odtujenost nadomesti človeka vrednejši smisel življenja.

Vrednote

Naše temeljne vrednote so svoboda, enakopravnost, solidarnost, pravičnost, zakonitost, znanje, delavnost, pravica do dostojanstva, družbena in okoljska odgovornost in želja po odkrivanju novega.

Verjamemo, da je država v službi vseh državljanov in državljanek ter da obstaja zato, da zagotavlja socialno pravičnost in solidarnost, varuje javne dobrine in okolje, omogoča vsakemu posamezniku pogoje za ustvarjalnost in ščiti njegovo svobodo in lastnino.

Politični cilji

Program stranke Solidarnost je nastal kot odgovor njenih ustanoviteljev na zahteve mnogih državljanek in državljanov po drugačni Sloveniji, kot se nam kaže danes, in ki so se med drugim najjasneje izrazili med množičnimi protesti.

1. **Dogovor, kakšno državo hočemo.** Potrebujemo družbeni dogovor o tem, kakšno državo hočemo: državo z visoko stopnjo solidarnosti in socialne pravičnosti, ki gradi na industrijski in kulturni tradiciji, visoki dodani vrednosti izdelkov, prehranski samooskrbi, odličnem geostrateškem položaju, turizmu, naravni in kulturni raznolikosti, sonaravnemu razvoju, dobro ohranjeni naravi ter gozdovih in vodi kot strateških dobrinah. Želimo državo, s katero se bodo lahko identificirali vsi državljani in ki bo mednarodno prepoznavna.
2. **Gospodarska moč države kot temelj suverenosti in blaginje.** Nujno potrebna je sanacija opustošenega slovenskega gospodarstva in njegovo preusmerjanje na način, ki bo v skupnem učinku ohranjal in povečeval števila delovnih mest. Zato moramo ohraniti lastništvo in razvijati obstoječa perspektivna industrijska jedra, strateško infrastrukturo in večinski delež bančnega sektorja. Slovenija mora izkoristiti svoj geografski položaj in postati logistična točka evropskega pomena, kar pomeni, da mora ohraniti lastništvo in razvijati Luko Koper in njen drugi ter tretji pomol, drugi tir koridorja od Kopa do severne meje, letališče in železniško mrežo.
3. Pri zagonu rasti morajo imeti prednost projekti, ki bodo omogočali sodelovanje slovenskih podjetij in imajo hitro dobo vračanja vloženega kapitala (elektrarne na srednji Savi, Luka Koper, železniški koridor JZ–SV, vodovodno omrežje, energetska sanacija javnih in zasebnih stavb).
4. **Pravična delitev dodane vrednosti.** Prizadevali si bomo za pravičnejšo obdavčitev celotnih dohodkov, delitev dobička med vse, ki ga ustvarijo, družbeno sprejemljiv in zakonsko omejen razpon dohodkov v javnem in zasebnem sektorju in najmanjšo plačo, ki bo posamezniku in njegovi družini zagotovila primerno raven telesnega, duševnega in socialnega blagostanja.
5. **Neposrednejši vpliv državljanov na odločanje.** Prizadevali si bomo za možnost, da državljani odpokličejo izvoljenega politika in da z referendumom sprožijo

predčasne volitve, za povrnitev vloge referendumov, za neposredno udeležbo občanov v lokalnih skupnostih in za obvezno udeležbo na volitvah za Državni zbor.

6. **Enakost in enakopravnost vseh.** Prizadevali si bomo za zagotavljanje in varovanje človekovih pravic, vključno s pravico do dela in bivališča, ter za pravice in enake možnosti žensk, mladih in pripadnikov deprivilegiranih družbenih in ekonomskih skupin ter etničnih in migrantskih skupnosti.
7. **Javno dobro.** Prizadevali si bomo za ohranjanje in izboljšanje vsem dostopnega javnega zdravstva in njegovo solidarno financiranje, za javno brezplačno šolstvo, ki omogoča vsem mladim, da se izobražujejo ne glede na socialni status, in za čim večjo dostopnost vseh državljanov do kulturnih dobrin. Službe, ki upravljajo z javnim dobrim, morajo ostati javne.
8. **Splošna in pravna varnost državljanov in vloga pravosodja.** Prizadevali si bomo za dosledno spoštovanje in za utrditev neodvisnosti in nepristranskosti organov pravosodja, zlasti sodišč, da bodo lahko brez pritiskov politike in medijev zakonito, strokovno pravilno in pravično sodili o sporih med državljani in v kazenskih zadevah. Zavzeli se bomo za učinkovito izvajanje zakonskega določila o odvzemu lastnine, ki je bila pridobljena s krajo, goljufijo ali zlorabo javnih pooblastil. Zavzemamo se, da država poskrbi za ustrezno odškodnino skupinam, ki so bile v nedavni preteklosti žrtve administrativnih ali drugih napak in zlorab. Za splošno varnost mora skrbeti dobro izobražena in strokovno vodena policija, ki se mora zavedati občutljivosti posegov v človekove pravice in svoboščine.
9. **Socialna pravičnost.** Naš cilj ni le izboljšanje položaja ekonomsko deprivilegiranih skupin, temveč celovita odprava revščine, do katere mora ob predpostavki uspešnega gospodarskega razvoja priti z davčnim prerazporejanjem dohodkov, delitvijo dobička med vse zaposlene, družbeno sprejemljivim in zakonsko omejenim razponom dohodkov v javnem in zasebnem sektorju in vpeljavo univerzalnega temeljnega dohodka na temelju gospodarske uspešnosti družbe.
10. Prizadevali se bomo za razvoj zadružništva in drugih oblik socialnega podjetništva z upravljavsko-lastniškim modelom, ki bo temeljil na solidarnosti in pravični distribuciji ustvarjenega.
11. **Sonaravni razvoj.** Zavzemamo se za sonaravni razvoj, ki uravnoteženo obravnava socialni, okoljski in gospodarski razvoj ter bo vsem regijam in vsem generacijam omogočal enake ali boljše možnosti za življenje v čistem okolju in trajnostno rabo naravnih virov. Okoljska politika države mora učinkovito odgovarjati na ključne probleme okolja, kot so kakovost vode in zraka, biotska raznovrstnost, omilitev podnebnih sprememb, jedrska varnost in odlaganje odpadkov.
12. **Globalno sodelovanje, ne pa tekmovanje.** Zavzemamo se za takšno globalno sodelovanje, kjer se trgovanje brez meja prekriva z demokracijo, spoštovanjem človekovih pravic, varovanjem okolja in solidarnostjo brez meja. Slovenija lahko ne glede na svojo majhnost odigra vidno vlogo v prebujanju občutka odgovornosti za bolj etično, solidarno in okoljsko odgovorno podobo evropskega in svetovnega gospodarskega in družbenega sistema. Postati mora napredna in strpna večkulturna družba, ki se regijsko in globalno povezuje, izmenjuje ideje in sodeluje v mednarodnih prizadevanjih za koristi vseh ljudi.

Vizija, cilji in akcijski načrt

VIZIJA	CILJI	AKCIJSKI NAČRT
1. Dolgoročni družbeni dogovor o tem, kakšno državo hočemo	družbeni dogovor o temeljnih značilnostih slovenske državne skupnosti	<p>družbeni dogovor o tem, kakšno državo hočemo in katere so njene razvojne prioritete, mora ob upoštevanju človeških in naravnih potencialov in omejitev Slovenije opredeliti temeljne usmeritve za uravnoteženo strategijo gospodarskega, socialnega in sonaravnega razvoja v prihodnjih desetletjih in s tem omogočiti prebivalcem Slovenije trajnejšo identifikacijo s svojo državo in njeno mednarodno prepoznavnost</p> <p>med identifikacijske elemente in primerjalne prednosti Slovenije sodijo socialna država z visoko stopnjo solidarnosti, industrijska in kulturna tradicija, visoka dodana vrednost izdelkov, prehranska samooskrba, turizem, naravna in kulturna raznolikost, sonaravni razvoj, dobro ohranjena narava ter gozdovi in voda kot strateške dobrine</p>
	dolgoročna strategija gospodarskega, socialnega in sonaravnega razvoja	<p>dolgoročna strategija gospodarskega, socialnega in sonaravnega razvoja mora ob upoštevanju primerjalnih prednosti in omejitev Slovenije graditi na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kakovosti • predelovalni industriji z visoko dodano vrednostjo ob nizki porabi energije • prehranski samooskrbi • smotrni uporabi lesa in vode kot edinih strateških dobrin, ki jih imamo v izobilju • varčevanju z energijo • zaščiti potrošnikov • prizadevanju za socialno občutljivo, solidarno, razmišljujočo in kulturno bogato družbo • prizadevanju, da lahko vsak posameznik polno izkoristi svoje zmožnosti ter v največji meri prispeva k svoji sreči in k razvoju in blagostanju družbe • ohranjanju okolja, krajinske raznolikosti, vodnega in gozdnega bogastva ter biotske raznovrstnosti prihodnjim rodovom kot izjemne dragocenosti

2. Gospodarska moč države je temelj njene suverenosti in blaginje njenih prebivalcev	<p>Slovenija ostaja in se razvija kot industrijska država</p>	<p>ohranitev in razvoj obstoječih perspektivnih industrijskih jeder razvoj industrijskih in razvojnih kompetenc ter sistematično iskanje in izkoriščanje globalnih tržnih niš načrten in koordiniran razvoj industrijskega okolja (infrastruktura, podporne storitve, izobraževanje, znanost, kapital) podvojitev vlaganj v razvoj, tako v kvalitetno raziskovanje na univerzah kot tudi v podjetjih združevanje kapacitet s promocijo grozdov ob aktivnem sodelovanju države sistematična promocija tehničnega izobraževanja</p>
	<p>Slovenija mora kontrolirati bistvene vzvode s katerimi lahko vpliva na svoj razvoj</p>	<p>večina finančnega sektorja mora ostati v nacionalni kapitalski kontroli takojšnja sanacija in nacionalizacija bank v težavah s tem, da je prvi ukrep dokapitalizacija, drugi pa obsežna nacionalna garancijska shema in v omejenem obsegu slaba banka, predvsem za manjše število večjih projektov SID se mora razviti tudi v razvojno banko ustanovitev skladov za kapitalsko podporo podjetjem; davčne olajšave predvsem za nacionalne subjekte, ki vlagajo v kapital domačih podjetij sistematična promocija državnih vrednostnih papirjev tudi domači populaciji lastništvo strateške infrastrukture – ceste, pristanišče, železnice, elektro mreže, večina družb, ki proizvajajo elektriko, voda, telekomunikacije) mora ostati v državni lasti država in paradržavni skladi morajo ohraniti dovolj velike lastniške deleže v strateških družbah, da zagotovijo ohranitev ključnih upravnih, proizvodnih, razvojnih in marketinških funkcij v državi z zakonskimi spremembami, spremembami Ustave in s spremembami statuten strateških družb institucionalno zavarovati nacionalni interes takojšnja vrnitev odvzetih glasovalnih pravic državi s spremembo Zakona o prevzemih okrepiti partnerstvo med državo in gospodarstvom (zbornice, združenja, grozdi) in ga institucionalizirati na način, da se država v svojih strateških in razvojnih funkcijah v večji meri nasloni na kapacitete gospodarstva</p>
	<p>slovensko gospodarstvo se mora samozavestno vključiti v mednarodno menjavo blaga, kapitala, idej in ljudi</p>	<p>priprava in sprejem jasnega, konsistentnega ter časovno in kvantitativno opredeljenega in politično široko usklajenega dolgoročnega načrta gospodarskega razvoja, ki bo privlačen ne samo za domače prebivalstvo temveč tudi za naše partnerje v tujini (kupce naših izdelkov, storitev, financerje in vlagatelje) omogočanje pragmatičnega združevanja domačih in tujih potencialov (podjetniških, finančnih, razvojnih, marketinških itd.) za pospešitev slovenskega prodora na tuje trge in zavarovanje strateških interesov doma vzpostavitev jasnih, stabilnih in transparentnih pogojev poslovanja domačih in tujih podjetnikov sistematično privabljanje domačih in tujih vlagateljev s:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • kakovostjo delovne sile • razvitim industrijskim, servisnim in razvojnim okoljem • davčno politiko na ravni primerljivih držav • prostorskimi, davčnimi in drugimi ugodnostmi za perspektivne projekte • dobro in hitro odzivnostjo državnih organov • enotno obravnavo podjetij z večjimi projekti s pomembnim razvojnim in strateškim potencialom na enem mestu <p>združitev razvojnih in promocijskih organov in agencij v eno centralno agencijo koordinacija državnih in regijskih (lokalnih) razvojnih in promocijskih organizacij vzpostavitev centralne evidence in nadzora</p>
	zagotavljanje stabilnega ter spodbudnega gospodarskega okolja	<p>uvajanje sodobnih metod upravljanja s človeškimi viri (HRM) v javni sektor, kot podporno okolje gospodarstvu</p> <p>uvajanje standardov kakovosti s posebnim poudarkom na razvoju voditeljstva</p> <p>zagotavljanje objektivnega pristopa pri iskanju, selekciji, nameščanju javnih uslužbencev na ključna mesta v javni upravi, kar zagotavlja ustrezen vpliv na gospodarski sektor</p>
	Slovenija je logistična točka evropskega pomena	<p>razvoj Luke Koper: institucionalna sprememba ustroja Luke – odkup manjšinskih deležev v Luki Koper s strani države; preoblikovanje Luke Koper na Port Authority s 100-odstotnim lastništvom države in na Luško logistično podjetje; prodaja koncesij za luško dejavnost v povezavi z razvojem 2. in 3. pomola</p> <p>razvoj železniškega koridorja JZ–SV od Luke Koper do avstrijske in madžarske meje z izgradnjo 2. tira in premoščanjem drugih logističnih ozkih grl na trasi</p> <p>umeščanje razvoja 3. in 2. pomola in koridorja JZ–SV z državnim interventnim zakonom</p> <p>ustavitev prodaje Aerodroma Ljubljana in začetek gradnje novega terminala; prevzem Aerodroma dr. Jože Pučnik v 100-odstotno lastništvo države; ločitev letališke infrastrukture v posebno 100-odstotno kontrolirano državno podjetje z možnimi koncesijami za upravljanje</p> <p>sistematična racionalizacija, korupcijsko očiščenje in razvoj Slovenskih železnic kot državnega podjetja, ki morajo ostati dominanten ponudnik železniških storitev v državi</p> <p>prednost naj imajo investicije, ki lahko zagotovijo udeležbo tuje akumulacije in imajo relativno hitro dobo vračanja; ostale investicije (3. os) pridejo na vrsto, ko se bistveno izboljša finančni položaj države, ki bo omogočal ugodno dolgoročno financiranje teh projektov</p> <p>povezovanje logističnih podjetij (grozd logistike)</p> <p>aktiviranje gospodarsko-diplomatskih aktivnosti s prekomorskimi državami</p>

	<p>Slovenija mora zagnati gospodarsko rast</p>	<p>sanacija bank, ki naj zagotovi normalno financiranje podjetij pod konkurenčnimi pogoji ohranitev perspektivnih industrijskih jeder</p> <p>pospešena ureditev stečajne zakonodaje in prisilne poravnave ob ščitenju ne le interesov upnikov, temveč tudi delovnih mest in nadaljnega gospodarskega razvoja (programiran stečaj)</p> <p>promocija države na tujih trgih</p> <p>zagon infrastrukturnih projektov, ki imajo visok narodnogospodarski multiplikator in povečujejo investicijsko potrošnjo, v nadaljevanju pa morajo povečevati gospodarsko rast in sami vračati vloženi denar (elektrarne na srednji Savi, Luka Koper, železniški koridor JZ–SV, vodovodno omrežje itd.) in, ki jih lahko financiramo s pretežnim delom tuje akumulacije (sredstva EU, koncesije)</p> <p>kapitalska in izvozna podpora podjetjem</p> <p>davek na dobiček se mora vrniti na 20 %, hkrati je treba vrniti olajšave za investicije</p>
	<p>ureditev javnih financ – ponovna uvedba proračunske zmernosti</p>	<p>stabilne javne finance morajo biti sestavni del dolgoročnega načrta razvoja</p> <p>uvedba avtomatskih proračunskih stabilizatorjev ob širokem družbenem konsenzu</p> <p>sprememba Zakona o obdavčitvi nepremičnin</p> <p>plačevanje davkov kot državljanska dolžnost in ponos (ukrepi proti sivi ekonomiji – davčne blagajne za vse, obvezni elektronski in certificirani računi)</p> <p>SOD – zamenjava obveznic</p> <p>KAD – sprostitev 50-milijonske letne obveznosti</p> <p>ureditev upravljanja državnega premoženja (kapitalske naložbe – ponovna uvedba rešitev iz ZUKN, parlamentarni nadzor, profesionalna neodvisnost in javna transparentnost; nepremičnine – centralna koordinacija in evidenca)</p>
<p>Prehranska samooskrba</p>	<p>izboljšanje prehranske samooskrbe in s tem prehranske varnosti</p> <p>doseganje visoke kakovostne ravni prehrane domačega prebivalstva in izboljšanje konkurenčnosti na tujih trgih</p>	<p>dvig prehranske varnosti Slovenije s pomočjo okoljsko pretehtanega povečanja kmetijskih površin in večje pridelave zdrave hrane</p> <p>preusmeritev pomembnejšega dela kmetijskih gospodarstev v tržno ekološko pridelavo in predelavo</p> <p>legalizacija industrijske konoplje</p> <p>pospeševanje zaščite kmetijskih pridelkov oziroma živil z eno izmed shem kakovosti (geografska označba, označba porekla itd.)</p> <p>obvezno označevanje izdelkov o vsebnosti škodljivih snovi: sladkorja, maščob, soli in gensko spremenjenih organizmov</p> <p>sprejem dodatnih ukrepov za pospeševanje neposredne prodaje s kmetijskih gospodarstev in s tem lokalne in regionalne samooskrbe</p> <p>spodbujanje povezovanja in sodelovanja med kmetijskimi gospodarstvi pri načrtovanju predelave in prodaje pridelkov in izdelkov (strojne skupnosti, zadruge kot neprofitne skupnosti v 100-odstotni</p>

		<p>lasti kmetov zadrušnikov) z ustreznimi prilagoditvami zakonodaje o gospodarskih družbah zaostritev pogojev za distribucijo in uporabo fitofarmaceutskih sredstev nadaljevanje procesa izboljšanja posestne in parcelne strukture dosledno ohranjanje preostalih kmetijskih zemljišč; ponovna vzpostavitev kmetijskih zemljišč na že degradiranih okoljih, kjer je mogoče izobraževanje na vseh ravneh o kakovosti življenja, zdravi prehrani in okoljskih tveganjih sprejem programa zaposlovanja v kmetijstvu priprava predloga o začasni ustanovitvi kmečkih skupnosti za brezposelne</p>
<p>Les je nacionalna strateška dobrina</p>	<p>racionalno in učinkovito organiziranje gozdarstva</p> <p>les naj postane strateška surovina</p>	<p>odprava podvajanja nalog med Zavodom za gozdove in Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov ohranitev javne gozdarske službe v obliki enotne državne službe za vse gozdove, ne glede na lastništvo izboljšanje gospodarjenja z državnimi gozdovi tako, da bo zagotovljena večja preglednost in finančna učinkovitost gospodarjenja opredelitev lesa kot nacionalne strateške dobrine, podpora regionalnim gozdno-lesnim verigam za proizvodnjo izdelkov z dodano vrednostjo aktivacija potenciala zasebnih gozdov (spodbujanje povezovanja manjših lastnikov, kar viša konkurenčnost na trgu) – s tem bomo prispevali tudi k ohranitvi poseljenosti podeželja sistemska ureditev označevanja polizdelkov in izdelkov glede na emisije toplogrednih plinov uvedba ekološke nalepke za lesne izdelke spodbujanje uporabe lesa v gradbeništvu, predelovalni industriji, kmetijstvu in energetiki uvedba olajšave iz naslova okoljskih dajatev zavzemali se bomo za ohranitev prostega dostopa do vseh gozdov</p>

3. Pravična delitev dodane vrednosti	redistribucija bogastva za doseg socialne pravičnosti	pravičnejša davčna obremenitev z razbremenitvijo srednjega razreda in višjo obremenitvijo najvišjih dohodkovnih razredov davčne olajšave ob reinvestiranju dobička obdavčitev vseh transferjev v davčne oaze progresivni davek na dediščine
	delitev dobička med vse zaposlene	dosledno izvajanje zakonodaje, ki bo pravičneje določila dobiček med vse, ki ga ustvarjajo, in sorazmerno s tem porazdelila tudi tveganje ob izgubi sodelovanje zaposlenih pri odločanju o delitvi dobička
	družbeno sprejemljiv in zakonsko omejen razpon dohodkov v javnem ter zasebnem sektorju	sprejem ustrezne zakonodaje, ki bo omejila razpon plač v javnem in zasebnem sektorju na največ 1 : 5, pri čemer bo nominalna višina odvisna od uspešnosti posameznega podjetja oziroma ustanove večji poudarek na variabilnem delu plače v javnem sektorju glede na ocene delovne uspešnosti
	najmanjša plača in/ali socialni transfer	določitev kriterijev, s katerimi se določa najmanjša plača in/ali socialni transfer, ki posamezniku in njegovi družini ne zagotavlja le preživetja, temveč primerno raven telesnega, duševnega in socialnega blagostanja
	sodelovanje zaposlenih pri upravljanju in vodenju podjetja	dopolnitev ustrezne zakonodaje

4. Neposrednejši vpliv državljanov na odločanje	ustavne in zakonske spremembe za po večanje neposrednega odločanja državljanov	<p>ljudska nezaupnica (odpoklic izvoljenega politika)</p> <p>ustavna vzpostavitev referendumov o nezaupnici vladi (ob dvotretjinskem kvorumu)</p> <p> uvedba možnosti, da spremembo Ustave, ki jo zahtevajo državljanji, tudi potrdijo državljanji (ob dvotretjinskem kvorumu)</p> <p>povrnitev vloge referendumov ob določitvi kvoruma</p> <p>neposrednejši vpliv državljanov in državljanek na izbor poslancev Državnega zbora (nemški volilni model)</p> <p>institucionalizacija javne razprave o ustavnih in zakonskih spremembah</p> <p>spodbujanje in podpora delovanju skupščin četrtinskih skupnosti</p> <p> uvedba instituta participatornega proračuna na ravni lokalnih skupnosti</p> <p>poenostavitev postopka predlaganja zakonov s strani državljanek in državljanov</p> <p>popolna sekularizacija državnih organov in javnih ustanov</p>
	obvezna udeležba na volitvah za Državni zbor	<p>pobuda za javno razpravo o spremembi Ustave, ki bi udeležbo na volitvah za Državni zbor opredelila ne le kot pravico, temveč tudi kot obveznost</p> <p>vzpostavitev nadzora nad volitvami in referendummi s strani demokratično izvoljenega telesa</p>
	regionalizacija Slovenije	<p>ustavna vzpostavitev regij – 1. Štajerska, 2. Koroška, 3. Prekmurje, 4. Primorska, 5. Notranjska, 6. Gorenjska, 7. Dolenjska, 8. prestolnica (Ljubljanska regija)</p> <p>volitve v Državni svet po regijskem načelu</p>

5. Enakost in enakopravnost	pravica do zaposlitve in plačila za delo	dopolnitev Ustave s pravico do zaposlitve pospeševanje javnih del odprava izkoriščanja ekonomskih migrantov (ekonomsko suženjstvo) in vseh drugih oblik izkoriščanja delavcev odprava zlorab dela študentov odprava izsiljevanja brezplačnega dela pod pretvezo bodoče zaposlitve
	pravica do bivališča	dopolnitev Ustave s pravico do bivališča sprejem zakonskih in drugih ukrepov, ki vsakemu državljanu zagotavljajo dostopnost do primerne bivališča, kar vključuje zavetišča in druga začasna bivališča sprejem zakonskih in drugih ukrepov, ki preprečujejo prisilne izselitve, pri katerih bi bile kršene temeljne človekove pravice
	pravica do enakopravnega dostopa do kulturnih, umetniških in intelektualnih dobrin	dopolnitev Ustave s pravico do uživanja umetnosti in kulture v njihovih različnih pojavnih oblikah povečanje dostopnosti do kulturnih dobrin z odpravljanjem finančnih, socialnih in fizičnih ovir pomoč umetniškimi in kulturnimi organizacijam pri odkrivanju svojih ciljnih publik ter vzpostavljanju stikov in razvoja medsebojnih odnosov z njimi reforma statusa samozaposlenih v kulturi na podlagi izvedljivih predlogov obstoječih študij
	pravice in enake možnosti žensk, mladih, pripadnikov etničnih in migrantskih skupnosti ter drugih deprivilegiranih družbenih skupin v javnem življenju	okrepitev pristojnosti Varuha človekovih pravic na področju oblikovanja, izvajanja in nadzora politik enakosti in nediskriminacije (prenos pristojnosti, človeških virov in sredstev z resornih ministrstev in služb) oblikovanje politik in ukrepov, ki bodo uveljavili načelo enakopravnosti moških in žensk na vseh področjih javnega življenja vzpostavitev zastopništva mladih, ki bo omogočalo uveljavljanje njihovega vpliva v družbenih in političnih procesih, ki so zanje posebej pomembni, in njihovo oblikovanje v aktivne državljanke ustreznejša ustavna opredelitev položaja in pravic romske skupnosti izenačitev pravic istospolnih s heteroseksualnimi partnerskimi skupnostmi
	odločen boj zoper nasilje nad otroki, ženskami in pripadniki deprivilegiranih skupin	priprava učinkovitih ukrepov za preprečevanje nasilja nad otroki, ženskami in šibkejšimi
	posebna skrb za mlade, ženske in pripadnike etničnih in drugih deprivilegiranih skupin	programi za spodbujanje zaposlovanja mladih, žensk in ljudi brez stalne zaposlitve politike in ukrepi za polno integracijo in izboljšanje položaja romske skupnosti in drugih skupnosti in manjšin dostopnejši krediti za mlade in mlade družine

		<p>gradnja socialnih in neprofitnih stanovanj</p> <p>stimulativna davčna politika za prvi nakup stanovanja in drugi ukrepi za dostop mladih do stanovanj</p> <p>preprečevanje diskriminacije pri zaposlovanju starejših</p>
	polna zaposlenost	ustvarjanje pogojev, ki omogočajo polno zaposlenost (skrajševanje delovnega časa, krepitev aktivne politika zaposlovanja, olajšanje prehajanja iz ene zaposlitve v drugo)
	sodelovanje zaposlenih pri upravljanju in vodenju javnih in zasebnih podjetij	<p>dopolnitev zakonodaje, ki bo uveljavila delavsko (so)upravljanje v javnih podjetjih</p> <p>dopolnitev zakonodaje, ki naj pri upravljanju zasebnih podjetij poveča uveljavljanje interesa zaposlenih in širše skupnosti</p>

6. Javno dobro mora ostati v skrbi države	skrb za skupno dobro	sprejem ustavnih in zakonskih sprememb, ki bodo zagotovile, da bo skupno dobro, ki ga predstavljajo zdravje, izobrazba, kultura, delo, bivališče, socialno varstvo, pa tudi naravni viri (voda, zrak, gozd, javne površine) in ključne komunalne storitve in infrastruktura ostalo v skrbi države
	službe, ki upravljajo javno dobro, morajo ostati v javnem upravljanju	vrnitev upravljanja skupnega dobrega v pristojnost države
Kakovostno in vsem dostopno javno zdravstveno varstvo	ohranjanje in izboljšanje vsem dostopnega javnega zdravstva in njegovo solidarno financiranje	<p>financiranje najmanj 85 % stroškov zdravstvenega varstva bo temeljilo na obveznem zdravstvenem zavarovanju na podlagi prispevka od vseh oblik dohodka</p> <p>odprava doplačil za zdravstvene storitve in s tem dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja ter njegova nadomestitev s povečanim zdravstvenim prispevkom delojemalcev</p> <p>postopno povečanje deleža sredstev za zdravstveno varstvo na 10 % BDP</p> <p>določitev košarice potrebnih zdravstvenih pravic, do katere imajo dostop vsi, ne glede na finančne zmožnosti, in zagotavljanje njenega financiranja izključno s solidarnim zbiranjem sredstev vseh državljanov</p> <p>plačevanje zdravstvenih storitev z javnimi sredstvi bo temeljilo na načelu, da denar sledi bolniku</p>
	transparentna ločitev javne zdravstvene dejavnosti od zasebne	<p>zakonodaja, ki bo preprečila mešanje javnega in zasebnega zdravstvenega sektorja</p> <p>podeljevanje koncesij zasebnim izvajalcem samo v primeru, ko bo koncesija v javnem interesu, in za čas, ko traja ta interes</p> <p>prenova obstoječih koncesijskih pogodb v skladu z novimi zakonskimi določili o koncesijah</p>
	večji poudarek kakovosti zdravstva in skrbi za ohranjanje zdravja	<p>krepitev dejavnosti primarnega zdravstvenega varstva, še zlasti preventive kroničnih nenalezljivih bolezni in zgodnjega odkrivanja raka</p> <p>presoja vseh državnih programov in investicij z vidika njihovega vpliva na zdravje in okolje, preden jih bo obravnaval Državni zbor</p> <p>skrajšanje čakalnih vrst za nenujni ambulantni pregled pri specialistu na največ en mesec, vzpostavitev nacionalnih čakalnih vrst</p> <p>nadaljevanja uvajanja standardov kakovosti, vključno s kliničnimi protokoli</p>
Kakovostno in vsem dostopno javno izobraževanje	vsem dostopno izobraževanje na podlagi solidarnega financiranja	javno šolstvo mora biti brezplačno; morebitna doplačila na višji in visokošolski ravni in cene učbenikov morajo biti odvisna od skupnih prihodkov družine šolajočega se študenta
	predšolska vzgoja, dostopna vsem otrokom	<p>ohranjanje in razvijanje kakovostne ter vsem dostopne mreže javnih vrtcev na način, da noben otrok zaradi socialnih razlogov ne bo ostal pred vrati vrtca</p> <p>prizadevanje za vključenost v različne programe predšolske vzgoje vseh otrok od 3. leta starosti</p> <p>progressivna lestvica subvencioniranja plačil za starše v korist najšibkejših plačilnih razredov</p>

	<p>kakovostno in v celoti brezplačno osnovno ter srednješolsko izobraževanje</p>	<p>nadaljnja izgradnja šole odprtih vrat: šola bo prostor, kjer učenci opravijo večino svojih šolskih obveznosti in kakovostno preživljajo prosti čas</p> <p>izenačevanje osnovnih šol po vsej Sloveniji po kakovosti na podlagi preverljivih raziskav</p> <p>vzpostavitev sistema celovite zgodnje obravnave otrok s posebnimi potrebami</p> <p>ureditev statusa romskih pomočnikov/tutorjev</p> <p>štipendijska politika, ki bo omogočila dostopnost do srednješolskega izobraževanja vsem socialno ogroženim učencem</p> <p>strokovna razprava o obveznem srednješolskem (in poklicnem) izobraževanju s ciljem popravka/dopolnitve Ustave v tem segmentu</p> <p>umik komercialnih ponudb iz javnega osnovnošolskega izobraževanja, ki segregirajo otroke iz socialno šibkih družin</p> <p>brezplačni učbeniški kompleti za vseh 9 let osnovnega šolanja</p> <p>zunanje ocenjevanje kakovosti pridobljenega znanja in pomoč regijam s slabšimi rezultati</p>
	<p>spremembe sistema srednjega poklicnega šolstva in višjega ter visokega strokovnega izobraževanja</p>	<p>postopna reforma poklicnega šolstva z upoštevanjem izkušenj držav z najbolj kakovostnim poklicnim šolstvom</p> <p> vključevanje delodajalcev in lokalnih skupnosti v oblikovanje izobraževalne ponudbe</p> <p>razvoj javnega in zasebnega višjega in poklicnega šolstva kot paralelnega sistema univerzitetnemu, s poudarkom na praktičnem usposabljanju, vseživljenjskem učenju ter upoštevanju dinamike na trgu dela</p> <p>vzpostavitev sistemskih mehanizmov za upoštevanje neformalne izobrazbe v okvirih nacionalnih poklicnih kvalifikacij</p>
	<p>avtonomno javno visoko šolstvo, ki mora biti vrhunsko in financirano v skladu z mednarodnimi standardi</p>	<p>razvoj javnega visokošolskega sistema s poudarkom na kakovosti univerz in visokih šol</p> <p>temeljna revizija »bolonjske reforme«, pri kateri imajo ključno vlogo univerzitetni delavci in študentje, na podlagi preverljivih dognanj in mednarodnih primerjav</p> <p>povečanje udeležbe študentov pri upravljanju sistema in oblikovanju študijskih programov</p>

	pedagoški delavci morajo imeti dobre pogoje za uresničevanje svojega poslanstva in krepitev ugleda v družbi	pregled in revizija vseh predpisov s ciljem debirokratizacije dela v šoli in zagotavljanja strokovne avtonomije pedagoških delavcev vzpostavitev sistema notranjega spremljanja in ocenjevanja pedagoške prakse posodabljanje univerzitetnega izobraževanja pedagogov in zagotavljanje dopolnilnega strokovnega izobraževanja na mednarodno primerljivi kakovostni ravni spodbujanje uvajanja sodobnih metod pouka in ustvarjanja prijetnega okolja v šolah, v katere bodo otroci z veseljem hodili sistematično posodabljanje učnih načrtov na podlagi raziskovalnih rezultatov, izkušenj pedagogov in učencev ter stališč javnosti (staršev) odprava zaposlovanja za določen čas in prekinjanja zaposlitve za čas šolskih počitnic
	vseživljenjsko učenje za družbeni, poklicni in osebni razvoj	ureditev delovanja javnih organizacij za izobraževanje odraslih in javne službe na tem področju posodobitev zakonskih podlag, ki sistemsko urejajo področje vseživljenjskega izobraževanja odraslih večja ponudba izobraževanja za starejše delavce in izobraževanja v tretjem življenjskem obdobju kot podpora politiki aktivnega staranja
Znanost kot ključni dejavnik trajnostnega razvoja in kakovosti življenja		ustvarjanje pogojev za avtonomijo znanosti in raziskovalnih ustanov podpora temeljni in uporabni znanosti ter prenosu znanj v gospodarstvo dvigovanje javnih finančnih vlaganj v raziskovanje in razvoj, tako da bo delež javnih sredstev do leta 2020 znašal najmanj 1,75 % BDP, ob uveljavitvi učinkovitega upravljanja s sredstvi spodbujanje nacionalnega in mednarodnega sodelovanja ter mobilnosti raziskovalcev stalno zunanje in notranje spremljanje in ocenjevanje raziskovalnih programov in kritično razlikovanje med znanostjo kot ključnim dejavnikom trajnostnega razvoja in kakovosti življenja ter znanostjo, ki se podreja interesom profita ne glede na stranske učinke spodbujanje komunikacije in promocije na področju znanosti podpora projektom v prid izhodu iz krize
Šport za zdravje vseh	najširša socialna dostopnost do zdravega načina življenja	ustvarjanje pogojev, da bi se čim več prebivalcev aktivno ukvarjalo s športom kot ključnim dejavnikom zdravega načina življenja povezovanje preventivnih programov Ministrstva za zdravje in športno rekreativnih programov Ministrstva za šolstvo in šport, tako da se bodo učinki ob istih sredstvih povečali, saj je šport eno od sredstev za izboljšanje in ohranjanje zdravja povezovanje resorjev, institucij in programov na vseh ravneh, ki so povezani s telesno aktivnostjo in z izobraževanjem na področju telesne aktivnosti in zdravega načina življenja za doseganje večje učinkovitosti doslej razpršenih pobud transparentno ustanavljanje, financiranje in upravljanje športnih združenj, klubov in zvez

	vrhunski šport kot podpora krepitvi nacionalne identitete in motivacija za zdrav način življenja	zagotavljanje pogojev, ki omogočajo doseganje vrhunskih rezultatov, predvsem s podporo športni karieri mladih in omogočanjem združevanja šolanja in športa
Kultura in umetnost – prepoznavni znak Slovenije	ustvarjalnost in dostopnost do njenih dosežkov v pretežno neprofitni dejavnosti potrebujeta primerno javno financiranje	kulturni razvoj Slovenije naj sledi izhodiščem slovenskega nacionalnega kulturnega programa in naj ob tem ohranja ravnovesja med kulturnimi panogami delež za kulturo mora doseči 2,5–3 % BDP, kar je priporočeni minimum s strani EU podaljšanje veljavnosti Zakona o kulturnem tolarju delež sredstev (davkov), ki prihaja iz prihodkov v kulturi se vrne nazaj v sredstva, namenjena financiranju kulture večje davčne olajšave za donatorstvo v kulturi boljše izkoriščanje evropskih sredstev s pomočjo ustreznega izobraževanja in vzpostavitvijo sistema informiranja o možnostih črpanja sredstev večji vpliv umetnikov in kulturnih delavcev pri nastajanju strateških dokumentov, ki so osnova za črpanje strukturcev večja transparentnost pri razpisnih pogojih in izboru sofinanciranih projektov s strani MZK
	odgovoren odnos do umetnikov in kulturnih delavcev	ustvarjanje ugodnih razmer za svobodno kulturno in umetniško ustvarjanje v tistem delu, kjer izdelkov ni mogoče v zadostnem obsegu ali ne takoj uveljaviti na trgu ureditev statusa samozaposlenih v kulturi uvedba štipendij za avtorje za čas dela na novem avtorskem projektu ustrezno nagrajevanje vrhunskih rezultatov v kulturi samostojni kulturni delavci, ki dosegajo vrhunske rezultate, morajo dobiti poseben status – status umetnika s podobnimi pogoji dela, kot jih imajo vrhunski športniki podpora samozaposlenim na področju pravnih zadev, financ in zakonodaje (kot npr. Artservis)
Odgovorno ravnanje medijev in univerzalna dostopnost do informacijskih virov	odgovorno obveščanje in komentiranje sicer avtonomnih medijev	zakonodaja mora zagotoviti svobodo izražanja in polno avtonomijo medijev, preprečevati poskuse njihove politizacije ter omogočati nadzor državljanov nad njimi finančna podpora državljskim medijem in obenem podpora medijskemu državljanstvu, tj. aktivni udeležbi državljanov pri ustvarjanju medijskih vsebin zagotavljanje večje socialne varnosti novinarjev s plačevanjem prispevkov ustanovitev medijskega sveta kot strokovnega organa, ki bo bdel nad odgovornostjo delovanja medijev in ščitil novinarsko svobodo zakonska spodbuda ustanovitvi novih lastninskih modelov, pospešitev možnosti notranjega odkupa medijev in ustanavljanja medijskih zadrug

	pospešena preobrazba Slovenije v informacijsko družbo oziroma družbo aktivnih digitalnih državljanov	univerzalni dostop do nefiltriranih digitalnih in spletnih vsebin polna dostopnost do podatkovnih zbirk v javni in državni lasti po načelih odprte vlade, kar zajema tudi orodja za nadzor delovanja države zaščita intelektualne lastnine in zasebnosti
Varnost in obrambna politika	zagotavljanje varnega življenja ljudi, varnosti njihovega premoženja, pravne zaščite in človekovih pravic in svoboščin vseh prebivalcev	vsi organi s tega področja, posebno Policija, morajo pri svojem delovanju zagotoviti varno okolje za vse ljudi in njihovo premoženje preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete, zagotavljanje javnega reda in miru, sodelovanje pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa, varovanje notranjih mej Evropske skupnosti bodo tudi v bodoče zagotavljali pristojni organi v Sloveniji v sodelovanju z organi EU in ostalimi organi pri ustvarjanju skupne varnostne politike
	pomembno bomo zmanjšali številčnost obeh sistemov, jih prilagodili našim zmožnostim in pogojem, ter pri tem krepili predvsem operativno sposobnost obeh sistemov	proučili bomo vse sprejete akte in sporazume s področja varnosti in obrambe in sprejete obveznosti prilagodili razmeram v Sloveniji in našim sposobnostim in zmožnostim svojo udeležbo v mednarodnih aktivnostih bomo preverjali s stališča svojih vrednot in načel ter omejili izključno na obrambne aktivnosti na teritoriju članic Nata
	ohranjali in vzdrževali bomo sposobnosti za zaščito in obrambo svoje suverenosti	oblikovali bomo obrambne sile, ki bodo temeljile na zagotavljanju začetne nacionalne obrambe ter na povečanju lastnih zmogljivosti in sprejemu pomoči zaveznikov ob morebitnem napadu
	razvoj sistema za učinkovito varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	podpirali bomo prostovoljno delo v gasilskih društvih, gorski reševalni službi in drugih organizacijah, ki so pomembne v sistemu zaščite in reševanja pred nesrečami v Republiki Sloveniji; k tej aktivnosti bomo pritegnili tudi Slovensko vojsko
	zakonito delovanje in delovanje na osnovi demokratičnih načel sodobne države mora biti osnova delovanja organov	naš cilj je preseganje ozkih strankarskih interesov, da dosežemo politično in strokovno soglasje o nacionalnih interesih Republike Sloveniji. Na ta način bomo varnostnoobveščevalnim sistemom ter Slovenski vojski, prek nadzora, ki ne bo oviral njihovega delovanja, zagotovili primerno podporo sistemske preprečevanje instrumentalizacije varnostnoobveščevalnih služb

7. Pravna varnost in zaupanje v pravosodni sistem	zagotovitev spoštovanja prava na vseh področjih delovanja države in civilne družbe	<p>varovanje neodvisnosti sodstva v razmerju do drugih dveh vej oblasti, vključno s skrbjo za materialno neodvisnost sodnikov</p> <p>varovanje neodvisnosti državnega tožilstva</p> <p>usposobitev tožilstva za odkrivanje zapletenejših primerov gospodarskega kriminala in korupcije</p> <p>oveljavitev kazenske in odškodninske odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi zlorab, napak ali opustitev med izvajanjem aktivnosti v njihovi pristojnosti</p> <p>večja dostopnost do storitev pravne pomoči in notarskih storitev vsem civilnim in pravnim osebam s spremembo odvetniške in notarske tarife ter brezplačno pomočjo osebam z nizkimi dohodki</p> <p>zakonsko dosledno opredeljena vloga Komisije za preprečevanje korupcije</p>
	prenova in dograditev zakonodaje	<p>prenova Kazenskega zakonika, ki je bil v mandatu 2004–2008 sprejet brez podpore glavnine stroke</p> <p>sprememba vseh zakonskih in drugih predpisov, ki v kakršnikoli obliki podrejajo sodstvo in organe pregona nosilcem izvršne oblasti</p> <p>sprememba določb veljavnih zakonov, ki premalo učinkovito varujejo javni interes, dopuščajo monopole in privilegije posameznih interesnih skupin, tolerirajo neenako obravnavo državljanov in ne omogočajo učinkovite borbe proti korupciji in zlorabam</p> <p>prevetritev vseh zakonov s stališča odpornosti na izogibanje njihovih določil in druge zlorabe</p> <p>sprememba zakonodaje s področja javnih razpisov in ustanavljanja gospodarskih družb s strani oseb, ki so v preiskovalnih in sodnih postopkih zaradi gospodarskega kriminala</p> <p>prenovitev sistema javnega naročanja z ločitvijo sistema naročanja intelektualnih storitev od sistema naročanja blaga</p>
	učinkovito in hitro preverjanje sumov kaznivih dejanj ter kaznovanje	<p>določitev sodnega postopka, ki bo zagotovil pravico do sojenja v razumnem roku in odpravil možnosti zavlačevanja</p> <p>sprejem zakonodaje, ki bo razbremenila sodišča, vključno z ustavnim sodiščem</p> <p>javna dostopnost podatkov o višini prihodkov, ki so osnova za odmero dohodnine vsakega državljana</p> <p>javnost premoženja vseh funkcionarjev in javnih uslužbencev ter njihovih družinskih članov, ki odločajo o dodelitvi javnih sredstev</p> <p>zagotovitev učinkovitejših orodij za preprečevanje in odkrivanje zlorab trga</p>
	odprava posledic kaznivih dejanj v zvezi z upravljanjem z javnim premoženjem	<p>povečanje učinkovitosti postopkov za odvzem premoženja, ki je bilo pridobljeno s kaznivimi dejanji kraje, goljufije in zlorabe javnih pooblastil</p> <p>razširitev kazenske odgovornosti tistih, ki manipulirajo s finančnimi in tržnimi instrumenti</p>

8. Socialna pravičnost in medgeneracijska solidarnost; socialno podjetništvo	reforma socialne politike	<p>kratkoročni cilj reforme: celovita analiza in izboljšanje osnovnih socialnih pravic upokoencev, invalidov, zaposlenih z minimalnimi plačami in drugih začasno in trajno deprivilegiranih ljudi</p> <p>dolgoročni cilj reforme: odprava revščine</p> <p>zagotovitev enakopravnosti, nediskriminatornosti in ocenjevanja individualnih potreb po socialni pomoči</p>
	priprava na nov model urejanja socialnih transferjev: univerzalni temeljni dohodek	<p>priprava analize in predloga uvedbe univerzalnega temeljnega dohodka (UTD) kot nadomestila socialnih transferjev z rednimi mesečnimi plačili prebivalcem</p> <p>vgrajevanje elementov UTD v obstoječe modele socialnih transferjev</p>
	dolgotrajna oskrba starejših in invalidov	<p>sprejetje Zakona o dolgotrajni oskrbi in zavarovanju za dolgotrajno nego</p> <p>prevetritev invalidske zakonodaje in sprejetje zakonske podlage za izvajanje osebne asistenc invalidom</p> <p>krepitev sistema pomoči na domu z namenom, da starejša oseba čim dlje ali trajno ostane v lastnem domu</p> <p>odprava diskriminacije ter neenakosti invalidov v pravicah in prejemkih</p>
	enaka dostopnost za vse do socialnovarstvenih storitev	izgradnja kakovostne in zadostne javne mreže storitev in varstvenih ustanov
	dolgoročno stabilen pokojninski sistem	<p>obvezno pokojninsko zavarovanje mora ostati osnova za dostojno življenje v starosti</p> <p>spodbude za daljšo delovno aktivnost starejših na prostovoljni osnovi in s prilagajanjem pogojev dela starejšim</p>
	medgeneracijski dialog in solidarnost	<p>obvezno javno pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje, ki omogočajo zadosten nabor pravic za dostojno življenje</p> <p>program seniorjev za seniorje (storitvene in druge dejavnosti prilagojene starejšim, ki jih izvajajo starejši)</p> <p>omogočanje podaljševanja bivanja v domačem okolju za ohranjanje vitalnosti</p> <p>oblikovanje nacionalnega programa za medsebojno in medgeneracijsko sodelovanje in pomoč</p>
	spodbujanje razvoja zadružništva in drugih oblik socialnega podjetništva in delavskega lastništva	<p>zakonske in druge spodbude za razvoj zadružništva (delavske, agrikulturne, bančnoposojilne, potrošniške zadruge) in drugih oblik socialnega podjetništva z upravljavsko-lastniškim modelom, ki bo temeljil na solidarnosti in pravični distribuciji ustvarjenega</p> <p>zakonski in drugi ukrepi, ki naj podpirajo možnost prevzema nadzora podjetij pred stečajem s strani delavcev</p> <p>prenos socialnih transferjev v socialne investicije in druge spodbude za zaposlovanje ranljivih družbenih skupin</p>

<p>9. Sonaravni razvoj</p>	<p>dokaj ohranjeno okolje, krajinska raznolikost, vodno in gozdno bogastvo ter biotska raznovrstnost so izjemne dragocenosti, ki jih moramo ohraniti prihodnjim rodovom</p> <p>čista, pitna voda naj postane strateška surovina</p> <p>skrb za okolje moramo izkoristiti kot razvojno priložnost</p>	<p>varovanje okolja mora postati smiselno vključeno v delovanje vsakega resorja in celotne politike</p> <p>okoljske danosti (kot so viri pitne vode, naravna biotska raznovrstnost rastlinstva in živalstva, čist zrak itd.), s katerimi razpolagamo, bi bilo smotrno razglasiti za narodno bogastvo</p> <p>povečanje mreže zavarovanih območij</p> <p>državni nakupi zemljišč, pomembnih z vidika javnih interesov (naravni viri, zavarovana območja)</p> <p>dosledno preprečevanje privatizacije ali izkoriščanja v obliki dolgotrajnih koncesij in monopola na področju okolja s sprejemom ustreznega ustavnega amandmaja</p> <p>povečanje energetske in snovne učinkovitosti ter s tem povezano zmanjševanje okoljskih pritiskov</p> <p>energetska sanacija stavb, v javnem sektorju in v gospodinjstvih</p> <p>povečanje deleža obnovljive energije s pomočjo decentralizirane uporabe regionalnih virov</p> <p>nasprotujemo nesmotni, netransparentni in okoljsko škodljivi gradnji bloka 6 TE Šoštanj; projekt naj se znova premisli v okvirjih širše vizije energetske politike ter po možnosti ustavi, vzporedno z iskanjem alternativne rešitve za energetske prihodnosti Slovenije</p> <p>izvajanje doslednega inšpekcijskega nadzora v vseh zadevah s področja okolja in prostora</p> <p>zaostritev kazenske zakonodaje za vse primere povzročitve škode okolju</p> <p>program preprečevanja nastajanja odpadkov in izgradnja kapacitet za njihovo recikliranje</p> <p>zavarovanje vseh obstoječih virov pitne vode in trajno izvajanje ukrepov za čiščenje onesnaženih voda</p> <p>prilagoditev zakonodaje s področja gradnje novih in sanacije starih bivalnih ter gospodarskih objektov glede varovanja vodnih virov</p> <p>pričetek izgradnje posameznih »otokov« sekundarnega vodovodnega omrežja z zbiralniki meteorne vode</p> <p>zmanjševanje onesnaženja zraka v slovenskih urbanih središčih, predvsem s preusmeritvijo prometnih tokov na javna prevozna sredstva</p> <p>sprejem zakonskega predpisa, da mora imeti vsak poseg v okolje, ki zmanjšuje njegovo kakovost, vzporedno potekajoč poseg, ki najmanj v istem obsegu povečuje kakovost okolja</p>
-----------------------------------	--	--

Trajnostno urejanje prostora	prenova prostorskega načrtovanja	<p> pripravita se ocena stanja v prostoru in analiza ter prenova zakonodajnega okvira urejanja prostora zakonodajni okvir naj bo zasnovan kot podpora kakovostnemu in trajnostnemu prostorskemu in gospodarskemu razvoju ter izboljšanju bivalne kakovosti poenotenje sistema prostorskega načrtovanja na državni in lokalni ravni uvedba enotnega sistema razvojno-varstvenega prostorskega načrtovanja prenovljen sistem pridobivanja gradbenega dovoljenja (čim hitreje in s čim manjšimi stroški) gradbeno dovoljenje postane pravno zavezujoča odločba o pogojih gradnje z opredeljeno odgovornostjo in sankcijami vseh udeležencev pri gradnji zagotovitev pogojev za učinkovito delovanje izvršilne oblasti na področju sankcij pri kršenju predpisov o gradnji (nelegalna gradnja) </p>
Varen in ekološko sprejemljiv promet	<p> krepitev javnega prometa razvoj železniških in cestnih osi zmanjševanje emisij v prometu </p>	<p> krepitev javnega mestnega in medregijskega tirnega ter avtobusnega prevoza širjenje mreže kolesarskih stez v mestih in med njimi modernizacija in pospešen razvoj železniške infrastrukture s poudarkom na 2. tiru Divača–Koper 3. in 4. razvojna os – dokončanje umestitve v prostor ter gradnja dokončanje potniške in tovarne infrastrukture pristanišča Koper omejitev tranzitnega cestnega prometa uvedbe enotne vozovnice za vse vrste javnih prevozov uvedba elektronskega cestninjenja v prostem prometnem toku za tovornjake in za osebna vozila pospeševanje uporabe vozil na čistejši pogon </p>

10. Globalno sodelovanje	Slovenija mora postati samozavestna država, ki se ustvarjalno vključuje v mednarodno politiko	<p>zunanja politika, ki bo promovirala Slovenijo v svetu kot suvereno državo, ki odločno brani svoje interese, pa tudi univerzalne vrednote in interese najrevnejših držav, narodov in manjšin</p> <p>prizadevanje za krepitev demokracije in enakopravne odnose na globalni ravni in pravičnejšo prerasdelitev svetovnega bogastva</p> <p>povezovanje Slovenije s tistimi državami, ki zagovarjajo politiko ekološke odgovornosti in vzdržnega razvoja, mednarodnega sodelovanja in solidarnosti, pravičnosti ter miroljubnosti in nasprotujejo neenakemu globalnemu tekmovanju in izkoriščanju šibkejših</p> <p>zahteva, naj Evropska unija deluje v interesu svojih državljanov in državljanek in da brani pridobitve demokratične in socialne države; nasprotovanje uklanjanju interesom finančnih hegemonov in neenaki obravnavi članic</p> <p>odločno zoperstavljanje razraščanju desnega ekstremizma in zgodovinskih revizionizmov</p> <p>krepitev gospodarskega in kulturnega razvoja slovenskih manjšin v sosednjih državah</p> <p>ureditev statusa Narodnega doma v Trstu in njegovo vrnitev slovenski skupnosti v Italiji, za vrnitev med vojno odtujenih umetnin, za notifikacijo nasledstva po Avstrijski državni pogodbi, za ureditve financiranja in izboljšanje pravnega statusa slovenske manjšine na Madžarskem ter aktivnosti za vrnitev položaja slovenske manjšine v hrvaško Ustavo</p> <p>Slovenija mora priznati Zahodno Saharo in Palestino ter pokazati razumevanje in podporo vsem gibanjem za neodvisnost, ki svoj interes poskušajo uveljaviti z demokratičnimi metodami</p>
	zavzemanje za globalno sodelovanje, pri katerem bo trgovanje brez meja samo sopotnik demokraciji, spoštovanju človekovih pravic, varovanju okolja in solidarnosti brez meja	<p>od EU zahtevamo odločnejšo in učinkovitejšo politiko, ki se zavzema za koristi vseh državljanek in državljanov Unije</p> <p>Slovenija lahko ne glede na svojo majhnost odigra vidno vlogo v prebujanju občutka odgovornosti za bolj etično, solidarno in okoljsko odgovorno podobo evropskega in svetovnega gospodarskega in družbenega sistema</p> <p>Slovenija mora postati napredna in strpna večkulturna družba, ki se regijsko in globalno povezuje, izmenjuje ideje in sodeluje v mednarodnih prizadevanjih za koristi vseh ljudi</p> <p>Slovenija bo vzpostavljala stike s »prezrtimi« državami (Južne Amerike, arabskega sveta itd.)</p>